بسمه تعالی

شماره: ۱۴۰۰/۷۵۴۱۶۱

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۶/۱۴

پیوست: دارد

وزارت امور اقتصاد و دارائی
گمرک جمهوری اسلامی ایران

تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها

«ثبت سیستم اتوماسیون»

جناب آقای ارونقی
معاون محترم امورگمرکی

با سلام و احترام،

پیرو نامه شماره ۱۴۰۰/۵۷۵۲۴۱ مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۰۳ به استحضار میرساند جلسات مجازی عملیات DEMETER VII ، با تمرکز بر نظارت و کنترل جابجایی فرامرزی زباله های خطرناک و دفع آنها تحت کنوانسیون بازل و همچنین تجارت غیرقانونی مواد مخرب لایه ازن و سایر گازهای موثر در گرم شدن کره زمین که تحت کنترل پروتکل مونترال می‌باشد تحت عنوان برنامه محیط زیست سازمان جهانی گمرک و با سخنرانی افتتاحیه دبیر کل سازمان مذکور در تاریخ ۱۰ و ۱۱ شهریور ماه سال جاری ، برگزار گردید. این عملیات با تمرکز بر موارد ذیل اهمیت بسیار زیادی **برای سازمان جهانی گمرک و برنامه محیط زیست سازمان ملل متحد** دارد :

۱- حمل و نقل غیرقانونی زباله‌های خطرناک با تاکید بر زباله‌های پلاستیکی، زباله‌های پلاستیکی خطرناک، زباله‌های پلاستیکی مخلوط و زباله‌های پزشکی و بهداشتی در زمینه کووید-۱۹ (فایل مربوط به زباله‌های Covid-19 پیوست می‌باشد)؛
۲- حمل و نقل سایر زباله‌های مذکور در کنوانسیون بازل؛ و
۳- مواد از بین برنده لایه ازن و هیدروفلوروکربن(HFC) ها.

زباله های پلاستیکی

ضایعات پلاستیکی آلوده یا زباله‌های پلاستیکی مخلوط اغلب به عنوان پلاستیک غیر خطرناک، کیسه‌های بزرگ استفاده شده یا بسته‌بندی پلاستیکی نام برده می‌شود.

لاستیک و تایر

هنگام نظارت بر لاستیک‌های ضایعاتی و فرسوده بسیار مهم است که به مقصد نهایی آن‌ها توجه شود زیرا این امر در طبقه‌بندی جریان زباله تأثیر دارد. خطر اصلی مربوط به زباله‌های لاستیک خطرات حین انبار نمودن مانند آتش‌سوزی یا لیچینگ (استخراج مایع-جامد) است.

ضایعات الکترونیکی

زباله‌های الکترونیکی می‌توانند به عنوان زباله‌های خطرناک یا غیر خطرناک منتقل شوند(بسته به ترکیب زباله و سطح آلودگی). **برای دور زدن کنترل‌ها**، این محموله‌ها **اغلب به عنوان کالاهای دست دوم، لوازم شخصی، کمک‌های خیرخواهانه یا ضایعات الکترونیکی غیر خطرناک** اظهار می‌شوند.

باتری‌ها

به دلیل وجود مواد خطرناک، باتری‌های ضایعاتی یا در پایان عمر، روندی پرخطر دارند. به خصوص خطرات باتری‌های لیتیوم یون در مرحله اتلاف آن‌ها هنوز کاملاً مشخص نیست که این به عنوان یک جریان جدید جابه‌جایی زباله، در حال ظهور است. طبقه‌بندی کنوانسیون بازل برای

«نامه های صادره بدون مهر برجسته فاقد اعتبار است.»
شماره سریال: ۹۹۳۳۰۶۲
IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

این جریان زباله مشخص نیست، اما برخی از کشورها این جریان را برای زباله‌های خطرناک که رضایت اعلام شده قبلی (PIC) برای آن‌ها اعمال می‌شود یا ممنوعیت دارند، در نظر می گیرند.

مواد مذکور در پروتکل مونترال

تجارت غیرقانونی مواد تحت کنترل پروتکل مونترال از اواسط دهه ۱۹۹۰ شناسایی شد و امروز نیز به عنوان یک چالش باقی مانده است. عامل اصلی، حاشیه سود بالا است که از تفاوت هزینه‌ها بین مواد مخرب لایه ازن (ODS) و هیدروفلوروکربن (HFC) های دارای منبع قانونی و مواد غیرقانونی، تولید شده یا مورد تجارت ناشی می شود. برخی از کشورها برای افزایش قیمت مواد به تدریج حذف شده از مالیات یا حقوق و عوارض وارداتی استفاده کرده اند. فرار از این مالیات‌ها به این معنی است که مواد قدیمی می‌توانند ارزان‌تر از آن‌چه که باید تهیه شوند. به همین ترتیب، بسیاری از کشورها از سهمیه ها، ممنوعیت فروش یا محدودیت‌های دیگر برای کاهش یا بستن بازار به روی مواد به تدریج حذف شده استفاده کرده‌اند. فرار از این کنترل‌ها به این معنی است که استفاده کنندگان نهایی می‌توانند از هزینه های نصب مواد جدید و تجهیزات جدید اجتناب کنند.

کنترل‌های تحت پروتکل مونترال با آن‌چه در کنوانسیون بازل توضیح داده شده، تا حدی متفاوت است، زیرا به تدریج با زمان به روشی از پیش تعریف شده تغییر می کنند. کلیه مواد کنترل شده تحت پروتکل، طبق برنامه‌های توافق شده توسط کشورهای عضو این پروتکل، در محدوده توافق شده برای تجارت مجاز بوده یا هستند. بسیاری از گروه‌های اصلی مواد تحت پروتکل مونترال کاملاً از رده خارج شده‌اند و دیگر نباید مورد تجارت قرار گیرند(بجز تعداد معدودی برای استفاده های محدود استثنا شده) اگر هر یک از گمرکات این مواد را شناسایی کرده یا با دولت‌ها با پیشنهاد تجارت بین المللی آن آگاه شدند، باید مورد بازرسی قرار گیرد. **موادی (چه به صورت خالص و چه به صورت مخلوط / ترکیب) که دیگر نباید مورد تجارت قرار گیرند عبارتند از:**

- CFC (کلروفلوئورکربن- chlorofluorocarbons) - به عنوان مثال CFC-12 / R-12، CFC-11 / R-11 (کد HS 2903.77)
- هالون (Halons) - به عنوان مثال Halon-1211، Halon-1301 (کد HS 2903.76)
- تتراکلرید کربن (CTC- Carbon tetrachloride) : Tetrachlormethane ، CCl4 (کد HS 2903.14)
- متیل کلروفرم (Methyl chloroform): 1,1,1-trichloroethane or R-140a, C2H3Cl3 (HS code 2903.19)
- هیدروبروموفلوروکربن ها (HBFC- Hydrobromofluorocarbons) ؛ HBFC-22B1 / Bromodifluoromethane (کد HS 2903.79)
- بروموکلرومتان (Bromochloromethane) : Methylene bromochloride, or halon-1011, CH2BrCl (HS code 2903.79)
- متیل بروماید(Methyl bromide) یا بروموماتان (Bromomethane) : CH3Br (کد HS 2903.39)

دو گروه اصلی دیگر از مواد تحت کنترل پروتکل مونترال وجود دارد که در حال حاضر کنترل می شوند:

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

• هیدروکلرو فلوروکربن ها (HCFC ها) ، به عنوان مثال ، HCFC-22، HCFC-141b و مخلوط ها / مخلوط های حاوی این موارد: اینها در حال حاضر به تدریج در حال حذف شدن هستند - محدودیت های تجاری اعمال می شود؛

• هیدروفلوئورکربن ها (HFC ها) به عنوان مثال ، HFC-134a، HFC-32 Controls در سال ۲۰۱۹ در کشورهای توسعه یافته به اجرا درآمد و در سال های ۲۰۲۴ در کشورهای در حال توسعه به اجرا در می آید. اقدامات کنترلی / نظارتی ممکن است در سطح ملی / منطقه ای انجام شود.

موادی در حال حاضر به صورت غیرقانونی مورد تجارت قرار می گیرند.

در حالی که تقریباً تمام دسته های مواد کنترل شده در تجارت غیرقانونی شناسایی شده است، بیشتر آنها شامل CFC ها ، HCFCها و اکنون HFC -ها بوده اند. از بین مواد کنترل شده توسط پروتکل مونترال، این مواد بیشترین تولید و مصرف و وسیع ترین کاربرد را داشته‌اند.

HCFCs در کشورهای توسعه یافته در سال ۲۰۲۰ به طور کامل حذف شد (جدا از استثنائات استفاده اساسی) و قرار است تا سال ۲۰۳۰ در کشورهای در حال توسعه نیز حذف شود. تجزیه و تحلیل فعالیت‌های تجارت غیرقانونی (و یا اقدام به تجارت غیرقانونی) توسط UNEP (برنامه محیط زیست سازمان ملل) نشان داد که از نظر **مقدار بیشترین تجارت غیرقانونی مربوط به ODS** از نظر مقدار، با اختلاف بسیار زیاد **HCFC** بود. چنین تجارت غیرقانونی تقریباً در تمام مناطق جهان گزارش شده است. HCFC بیشتر به عنوان خنک کننده در وسایل برودتی، تهویه مطبوع و پمپ حرارتی و به عنوان عوامل دم کننده کف استفاده می‌شود، اما موارد دیگری مانند پیشران‌های آئروسل (aerosol propellants) ، مواد ضد حریق ، حلال ها یا مواد ضدعفونی کننده نیز وجود دارد.

از طرفی قاچاق سایر مواد کنترل شده مانند CFC ، هالون- Halon ، CTC و MeBr همچنان ادامه دارد. در حالی که این مقادیر به طور کلی در مقایسه با HCFC ها نسبتاً ناچیز است، تجارت غیرقانونی این مواد از اهمیت ویژه ای برخوردار است زیرا تولید و تجارت این مواد باید بیش از یک دهه پیش باید متوقف می شد، همان زمانی که به طور کامل توسط پروتکل مونترال حذف شد. از آنجایی که کشورهای در حال توسعه هنوز اقدامات کنترلی را برای تجارت HFC اتخاذ نکرده‌اند، اکثر قریب به اتفاق موارد تجارت غیرقانونی HFC در کشورهای پیشرفته کشف می‌شود.

از **توصیه های مهم WCO** برای گمرکات مشارکت کننده در این عملیات، توسعه و **افزایش اطلاعات مربوط به ریسک قبل از عملیات مانند شاخص های ریسک و پشتیبانی فنی در طول عملیات** است. از سوی دیگر در طول عملیات پلتفرم CENcomm3، از یک بستر تهیه شده توسط WCO و مبتنی بر وب، به عنوان ابزار ارتباطی عملیاتی برای تبادل اطلاعات بین شرکت‌کنندگان و گزارش کشفیات، استفاده خواهد شد. یک گروه کارشناسان اصلی CENcomm (CUG) با کمک برنامه محیط زیست WCO و تیم مدیریت CEN ایجاد خواهد شد. رابطین ملی (NCP) تعیین شده توسط گمرکات شرکت کننده و همچنین رابطین سازمان های حمایت کننده، با سطوح مربوطه از اختیارات ، به CUG دسترسی خواهند داشت.

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

بسمه تعالی

وزارت امور اقتصاد و دارائی
گمرک جمهوری اسلامی ایران

شماره: ۱۴۰۰/۷۵۴۱۶۱

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۶/۱۴

پیوست: دارد

«ثبت سیستم اتوماسیون»

لذا با عنایت به این‌که سازمان جهانی گمرک از کلیه اعضای این سازمان خواسته است تا با شروع رسمی عملیات در تاریخ ۱ اکتبر مطابق با ۹ مهر ماه سال جاری، حضور فعال در این عملیات داشته باشند و همچنین نظر به نقش مهم گمرک ایران در همکاری با عملیات جهانی WCO ، مبارزه با قاچاق کالا و موقعیت حساس ایران در منطقه، مراتب جهت استحضار و **صدور هرگونه دستور اطلاع‌رسانی به واحدهای ذیربط و گمرکات اجرایی مبنی بر اهمیت موضوع، توجه به تعرفه‌های مشمول در کنوانسیون بازل و پروتکل مونترال و همکاری با این دفتر** ایفاد می‌گردد.

حسین کاخکی
مدیرکل دفتر همکاری های بین الملل

رونوشت:
۱- جناب آقای دهقان، مدیر کل محترم حوزه ریاست کل و روابط عمومی جهت استحضار.
۲- جناب آقای خسروی، مشاور محترم رئیس کل و مدیر کل حراست و امور انتظامی جهت استحضار.
۳- جناب آقای گلی، مدیر کل محترم مرکز مبارزه با جرائم سازمان یافته جهت آگاهی.
۴- جناب آقای علیدوستی، مدیر کل محترم دفتر مدیریت اطلاعات و برنامه ریزی جهت آگاهی.
۵- سرکار خانم اعتمادمقدم، رئیس گروه همکاری های بین الملل و منطقه ای جهت آگاهی و همکاری.
۶- درج در سوابق مربوطه.

IRAN IMPEX

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)